

Om Windows versioner

Den 15. juli 2014 udsender Oracle en ny version af Java, der lukker sikkerhedshuller i Java. Den nye Java-version understøtter ikke Windows XP.

Efter den 15. juli vil det derfor ikke længere være muligt at logge ind i Xxxxxx Xnnn NetBank fra en pc med Windows XP.

Igennem de seneste uger i midten af 2014 har min netbank vist ovenstående meddelelse. Denne artikel handler om betydningen af dette.

Den brutale kendsgerning bag bankens meddelelse er, at du fra den nævnte dato ikke længere vil kunne bruge din netbank, hvis du forsøger at logge ind med din NemID, og hvis din computer bruger XP-versionen af Windows systemet.

Har du Windows XP?

Siden Windows operativsystemet blev lanceret i midtfirserne er dette program udkommet i godt en snes forskellige versioner. Hver version findes i forskellige afarter, alt efter hvilken type computer programmet er installeret på.

I dag vil hjemmecomputere have installeret en af følgende versioner

Windows XP

Windows Vista

Windows 7

Windows 8

Den grundlæggende funktionalitet er ens i alle disse versioner, men brugergrænsefladen — betjeningen af systemet — er noget forskellig. Windows 8 brugergrænsefladen er markant forskellig fra alle tidligere versioner.

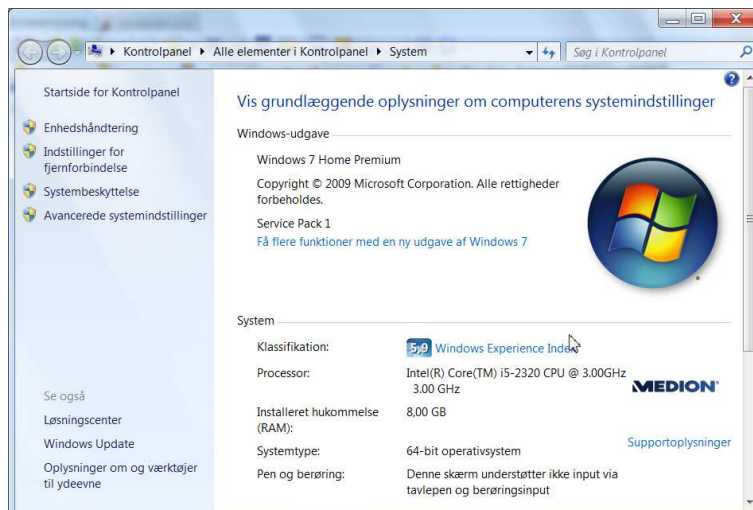
Skal du have hjælp til brugen af din computer, hvad enten det er i en kursussituation eller i en telefonsamtale, er det temmelig afgørende, at du kan oplyse hvilken Windows version, du har.

For de tre førstnævnte finder du ud af det på følgende måde:

Find på skrivebordet ikonet Computer, Min Computer eller Denne Computer. Højreklik på ikonet. Venstreklik på Egenskaber. På den side, der vises på skærmen finder du følgende nøgleoplysninger:

Windows version, eventuelle installerede servicepacks, samt systemtype (32 eller 64 bit). Figuren herunder viser Windows 7 Home Premium, Service Pack 1 samt 64 bit system.

For så vidt angår Windows 8 findes der to versioner, Windows 8 og Windows 8.1. Begge er karakteriseret ved en brugergrænseflade domineret af store kulørte firkanter. Windows 8.1 adskiller sig fra Windows 8 ved at en startknap i form af et lille "flag" dukker op i nederste venstre hjørne af skærmen, hvis du fører musen ned i hjørnet, eller trykke på tastaturets Windows-tast (flag-tasten, som nogle kalder den).

Den side, der viser egenskaber for Computeren.

Hvad er der galt med Windows XP?

2 ting.

1)

Microsoft, der står bag Windows operativsystemet, udsender ikke længere opdateringer til systemet. Mange af de opdateringer, der rutinemæssigt downloades og installeres på din computer, vedrører lukningen af sikkerhedshuller i systemet. Sikkerhedshuller er programdele, der kan tilgås udefra (fra Internet), og som er mums for dem, der vil ind og rode med din computer.

Dit antivirusprogram vil fortsat yde en vis beskyttelse, men kun imod virus og ikke imod mere sofistikerede angreb.

Over tid vil risikoen for en infektion af din computer øges. Sådanne infektioner kan let spredes. Det er derfor forståeligt at banker og andre institutioner og myndigheder ikke har lyst til at få besøg af din XP-computer.

2)

NemID system bygger på udviklingsprogrammet Java. Det er ikke noget, Microsoft har med at gøre, men derimod computerfirmaet Oracle. Hvis du har brugt NemID igennem nogen tid vil du vide, at der ikke så sjældent kommer opdateringer til dette program.

Java opdateres fortsat, men understøtter fra den 15. juli ikke længere XP. XP-brugere kan derfor ikke opdatere Java efter denne dato. Det er muligt du fortsat vil kunne bruge den nuværende version 7u60 i nogle sammenhænge, men altså ikke i min bank.

Hvad skal du som XP-bruger gøre?

Hvis din computer er en XP-maskine er du klemt mellem en sten og et hårdt sted. Du har en computer, og er derfor forpligtet til at bruge de offentlige digitale tjenester. Og det kan du ikke, for din NemID holder før eller siden op med at virke.

Jeg kan tænke på følgende løsninger:

A. Skrot din computer og din smartphone og anmod om at blive fritaget for at bruge de digitale tjenester.

- B. Hvis din computer er mere end tre år gammel, skrot den og køb en ny. Du kan få en ganske udmærket hjemmecomputer for 3-4.000 kr, ja mindre, hvis det er en stationær.¹⁾ PC'er i handelen i dag er som standard forsynet med Windows 8. Ibrugtagningen af en Windows 8 PC præsenterer nogle særlige udfordringer, som omtales i nedenstående afsnit om Windows 8.
- C. Hvis computeren er mindre end tre år gammel, bør du købe en Windows 7 og Installere den på din computer. Husker jeg ret kan dette gøres på en måde, så dine programmer og data bevares og bliver tilgængelige i Windows 7.
- D. Køb en Android tavle-computer (tablet). En Nexus 7" fås for omkring 2.000 kr. Så kan du tage din gamle XP-maskine af nettet og bruge den som skrivemaskine, til 7-kabale og hvad du i øvrigt bruger din computer til, som ikke kommer fra internettet.

Ibrugtagning af en Windows 8 computer

Windows 8 blev sat til salg i oktober 2012. Windows 8.1 blev sat til salg i oktober 2013.

PC'er, som købes i almindelig handel, er som hovedregel forsynet med den nyeste Windows version. Derfor vil PC'er som er købt efter oktober 2012 antagelig være forsynet med en Windows 8, mens computere, der er købt efter oktober 2013 antagelig vil være forsynet med en Windows 8.1.

Windows 8.1 er en opgradering af Windows 8. Opgraderingen adresserer en række kritikpunkter i forhold til Windows 8, hvoraf det mest markante er genskabelsen af en Startknap. Windows 8 brugere kan vederlagsfrit downloade opgraderingen fra Microsofts hjemmeside.

Er en Windows 8 computer din første computer, er din største udfordring, at de venner, bekendte og familiemedlemmer som er computerkyndige, har deres erfaring fra tidligere versioner af Windows. De vil derfor ofte være uforstående i forhold til opsætningen af en Windows 8 computer.

Det største problem er fraværet af Startmenuen. Før har Startmenuen været den direkte og nemme adgang til alle programmer og funktioner. I Windows 8 er programmer og funktioner spredt ud over forskellige kulørte firkanter, en "amulet" menu og en "apps" oversigt. Der er måske en forskel på hvad der er programmer i gængs forstand og det, som Microsoft nu kalder "apps"²⁾. Hvis du finder ud af hvad forskellen er, hører jeg gerne om det.

Hvis du og/eller dine venner har bare den mindste smule erfaring med tidligere versioner af Windows, kan I gøre jer selv en tjeneste ved at downloade og installere "Classic Shell" programmet (<http://www.classicshell.net>) der bringer Startmenuen tilbage og føjer andre småforbedringer til Windows.

Opdaterer du din computer til Windows 8 begynder Microsoft at sende emails til dig med tips og tricks til brugen af programmet. Forlaget Libris har udgivet et ganske fortrinligt hæfte om Windows 8. Det kan købes i boghandelen og visse kiosker. Kontroller at du får den nyeste udgave som her midt i juli måned 2014 er "Windows 8.1. Kom godt i gang. 2. udgave."

---

¹ Bemærk at du ikke behøver at udskifte skærm, tastatur og mus.

² På Mobiltelefoner og Android computere hedder programmer "Apps". Det er en forkortelse af ordet "applikationer" som blot er et fint ord for programmer. Jeg mindes den romerske kejser Marcus Aurelius' filosofering over tingenes natur, som jeg tillader mig at oversætte til "Hvis det vralter som en and, hvis det rapper som en and og hvis det har fjer, er det sandsynligvis en and".